

Sieć Najciekawszych Wsi jako element rozwoju obszarów wiejskich w regionie

Opolski Program Odnowy Wsi

Odnowa wsi to metoda rozwoju obszarów wiejskich poprzez oddolne zaangażowanie mieszkańców i mobilizację zasobów, której celem jest poprawa jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

Opolski Program Odnowy Wsi służy wdrożeniu tej metody a następnie wspieraniu uruchamianego procesu rozwoju.

Opolski Program Odnowy Wsi

Program funkcjonuje od 1997r.

Uczestniczy w nim 68 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich i około 700 sołectw (około 600 sprawozdaje swą działalność).

Wartość zrealizowanych inicjatyw corocznie wynosi ok. 30 mln zł.

W 2013 roku:

- 56 sołectw ma status lidera
- 57 sołectw ma status zaawansowanego uczestnika
- 559 sołectw ma status uczestnika
- 47 sołectwa ma status pasywnego uczestnika

Program przyczynił się do powstania w regionie ponad 180 stowarzyszeń odnowy wsi, które skutecznie pozyskują środki z różnych źródeł na swój rozwój.

Opolski Program Odnowy Wsi i KSOW

Aby wzmocnić wysokie zaangażowanie liderów lokalnych w rozwój miejscowości oraz wesprzeć działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców zaistniała potrzeba poszukiwania dobrych przykładów.

Taką możliwość stworzyła przynależność do Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi (ARGE) oraz możliwość skorzystania ze środków Unii Europejskiej przeznaczonych na ten cel w ramach środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Jednym z przykładów zapoznania się z dobrymi praktykami rozwoju obszarów wiejskich była zorganizowana w 2012 roku podróż studyjna do Francji, której celem było poznanie funkcjonującej tam sieci Najpiękniejszych Wsi Francji (sfinansowana z KSOW).

Sieć Najciekawszych Wsi a Program Odnowy Wsi i KSOW

Pomysł utworzenia Sieci Najciekawszych Wsi, w wymiarze ogólnokrajowym został zaprezentowany przez Pana Ryszarda Wilczyńskiego Wojewodę Opolskiego w dniu 18 października 2012r. w Prószkowie podczas obchodów XV-lecia odnowy wsi w Polsce, w łączności z inicjatywą utworzenia PSORW.

Koncepcję utworzenia Sieci sfinansowano w roku 2012 ze środków KSOW.

Przewiduje się finansowanie ze środków KSOW realizacji projektu wdrożeniowego (złożono wniosek).

Sieć Najciekawszych Wsi a Program Odnowy Wsi

Koncepcja stworzenia „Sieci Najciekawszych Wsi” wpisała się w prowadzony przez Samorząd Województwa Program Odnowy Wsi, w tym między innymi w organizowany corocznie Konkurs Piękna Wieś Opolska.

W edycji 2013 roku pilotażowo uruchomiona została nowa kategoria konkursowa „Wieś dziedzictwa kulturowego”, w której zgłoszono siedem wsi. Laureatką była wieś Jemielnica.

Sieć Najciekawszych Wsi a Program Odnowy Wsi

W kolejnej edycji Konkursu planuje się oceniać sołectwa w kategorii „Wieś dziedzictwa kulturowego” z uwzględnieniem ich specyfiki, w poniższych obszarach:

- wieś dziedzictwa kulturowego – wieś o dobrze zachowanej strukturze przestrzennej, z wysoką jakością zasobów kulturowych i dobrym wizerunku.
- wieś przeżyć i emocji – wieś o mniejszych walorach zasobu kulturowego lecz atrakcyjna poprzez kształtowanie swej specyfiki zdolna zaangażować emocjonalnie swoją ofertą pobytu.

Sieć Najciekawszych Wsi a Program Odnowy Wsi

W ramach Opolskiego Programu Odnowy Wsi uwzględniając dotychczasowe doświadczenia planuje się podjąć szereg działań wobec sołectw o statusach lidera oraz zaawansowanego uczestnika programu, które mają na celu utworzenie pięciu sieci problemowych:

1. Sieć „Wsie dziedzictwa i przeżyć” - najciekawsze wsie w aspekcie zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (potencjalni uczestnicy Sieci Najciekawszych Wsi,
2. Sieć „Wsie koszyka produktów” - wsie stawiające na rozwój gospodarczy specjalizujące się w oferowaniu wybranych dóbr,
3. Sieć „Wsie jakości zamieszkania” - wsie stawiające na wysoką jakość życia mieszkańców, w tym usług bytowych,
4. Sieć „Wsie wyzwań demograficznych” - miejscowości z problemami depopulacyjnymi (wyludnianie się wsi, starzenie się społeczeństwa),
5. Sieć „Wsie przyjazne rodzinie”

Sieć Najciekawszych Wsi a Program Odnowy Wsi

Wstępna diagnoza pozwala w woj. opolskim typować do sieci następujące sołectwa:

1. Jako „Wsie dziedzictwa” (kulturowo-przyrodniczego):

- Jemielnica,
- Kamień Śląski,
- Góra Św. Anny,
- Stary Paczków,
- Pokój,
- Stare Siołkowice,
- Złotogłowice.

2. Jako „Wsie przeżyć i emocji”:

- Chrzelice,
- Zagwizdzie,
- Krasiejów,
- Walce,
- Pilszcz,
- Łambinowice
- Gąsiorowice.

Dziękuję za uwagę

Antoni Konopka
Członek Zarządu
Województwa Opolskiego